

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Veli Bilgilendirme Bülteni

Çocuk İhmal ve İstismarı Nedir?

Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) 1999'da yaptığı tanıma göre; çocuğun sağlık, büyüme ve gelişmesini olumsuz olarak etkilenmesine neden olan her türlü fiziksel ve/veya duygusal, cinsel, ihmal veya ihmale neden olacak ticari reklam amaçlı ya da diğer bütün etkileme şekilleri de dâhil olmak üzere her türlü tutum ve davranışlara maruz kalmasıdır.

FİZİKSEL İSTİSMAR

Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir.

Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir.En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuk ve ergenin kendisini (bedenini ve kişiliğini) olumlu biçimde algılamasını, değerlendirmesini ve geliştirmesini engelleyici her türlü olumsuz uyararı kullanmayı, onu duygusal boyutta etkileyecek her türlü davranışı sergilemeyi, kasten acı çekmesine neden olmayı, zihinsel kötü muameleyi ve çocuğun duygusal iyi ruh halini tehlikeye atmayı içeren davranışlar, duygusal istismar olarak ele alınmaktadır.

İHMAL

Çocuğun temel ihtiyaçlarının ve bakımının (yiyecek, giyecek, ev, sağlık ve danışma) anne baba veya ona bakan kişi tarafından yerine getirilmemesi olarak tanımlanabilir.

CİNSEL İSTİSMAR

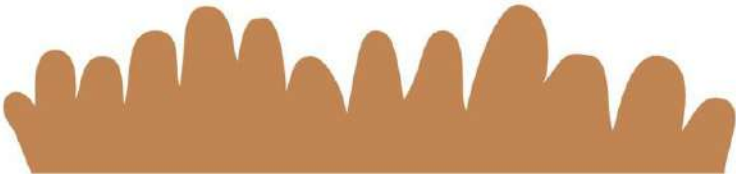
Dünya Sağlık Örgütü (WHO, 2002) çocuk cinsel istismarını; bir çocuğun tam olarak anlamadığı, bilgilendirilmiş rızasının olamayacağı, gelişimsel olarak hazır olmadığı, kanunları ve toplumun sosyal tabularını ihlal eden bir cinsel eyleme dâhil edilmesi olarak tanımlamaktadır.

İSTİSMARIN ETKİLERİ

Çocukluk döneminde karşılaşılan istismar yaşantısı hangi istismar türü (fiziksel, duygusal, cinsel istismar ve ihmal) olursa olsun kişinin hem çocukluk döneminde hem de yetişkinlik döneminde bedensel, ruhsal, sosyal ve akademik başarısını olumsuz bir biçimde etkilemektedir. Bu etkilerin bir kısmı aşağıda belirtilmiştir.

- Yeme ve Uyku Bozuklukları
- Yabancılardan Korkma
- Evden-Okuldan Kaçma
- Karın ve Baş Ağrıları
- Arkadaşlardan uzaklaşma
- İçine Kapanma
- Depresyon
- Sık Ağlamalar
- Kirlenmiş Hissetme
- Özel Bölgeleriyle sık sık ilgilenme

Doğru Bilinen Yanlışlar!

X Hayal güçleri geniş olduğu için çocuklar cinsel istismara uğradıklarını uydururlar.
✓ Çocuklar bu konuda yalan söylemeyecekleri için ilk kural çocuğa inanmak olmalıdır.

X İstismarcı her zaman yabancı biridir.
✓ Aile içinden, o çocuđu tanıyan kişi de olabilir.

X Tüm istismarcılar erkektir.
✓ Kadınlar da istismar edebilir ya da istismara aracı olabilirler.

X Sadece kız çocukları istismara uğrar.
✓ İstismar vakalarının yaklaşık %30'u erkek çocuk mağdurlardan oluşur.

X Sıklıkla düşük gelirlili ailede yaşanır.
✓ Düşük sosyo-ekonomik düzey bir risk faktörü olsa da cinsel istismar her sosyo-ekonomik ve sosyokültürel çevrede görülebilir.

X Parklar, tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık yerler, boş inşaat sahaları cinsel istismarın gerçekleşebileceği tehlikeli bölgelerdir.
✓ Cinsel istismar her ortamda, çocuğun bildiđi ve kendini güvende hissettiđi yerlerde de gerçekleşebilir.

X Çocuklara dikkatli olmalarını söyleyip sık sık uyarırsak onları tehlikelerden korumuş oluruz.
✓ Çocukları korumanın bilinen en etkili yolu, onları cinsel istismarla ilgili bilgilendirmektir.

X Çocuklar olan biteni daima söyler.
✓ Korku ya da utançlarından gizleyebilirler.

X İstismara maruz kalan çocuğun tedaviye ihtiyacı yoktur, çocuklar olan biteni çabuk unuturlar.
✓ Cinsel istismar çocuğun ruhsal ve fiziksel sağlığına ağır zararlar verir. Çocuğun özgüvenini, cinselliğini, ilişkilerini, tüm hayatını etkileyebilecek ağır bir yüke dönüşebilir.

Çocuklarımızı istismardan korumak için Anne-Babalara Öneriler

- Çocuğunuza ev adresinizi ve telefon numaranızı öğretin. Kaybolursa kime başvurması gerektiğini öğretin.
- Tanımadığı kişilerden sakınması gerektiğini öğretin.
- Çocuğunuzun halka açık yerlerde tuvalete tek başına ve ebeveyni dışında biriyle gitmesine izin vermeyin.
- Arabada yalnız bırakmayın.
- Çocuğunuzun nerede olduğunu, daima bilin.
- Arkadaşlarını ve arkadaşlarının ailelerini tanıyın. □
- Aktivitelerine siz de katılın.
- Çocuğunuza, kimlerin evine gidebileceğini açıkça ve çok net söyleyin.
- Size ulaşamadığı takdirde nereye gidebileceğini, hangi komşuda kalabileceğini öğretin.
- Çocuğunuz, biri ile bir arada olmak istemiyorsa, o kişiden rahatsız oluyorsa, nedenini öğrenin. O kişi çok yakınınız bile olsa...

- Kim olursa olsun, biri çocuğunuza gereğinden fazla ilgi gösteriyorsa, bu duruma dikkat edin.
- Çocuğunuzla 'Mahremiyet' hakkında konuşun, vücudunun özel yerlerini anlatın. İyi dokunma ve kötü dokunma hakkında bilgi verin.
- Biri çocuğunuza istemediği bir şekilde dokunursa, hayır demesini, yardım istemesini öğretin.
- Çocuğunuzun gerçek ya da hayali korku ve endişelerini azımsamayın, dikkate alın.
- Çocuğunuzun dinleyin, izleyin ve etkili bir iletişim kurun. Sevginizi ifade edin, sarılın, öpün ,onu onayladığınızı ve kabul ettiğinizi anlatın.
- Çocuğunuzla kaliteli – çocuğun da hoşuna gidecek şekilde – zaman geçirin. Çocuğunuzun gereksinimlerini göz ardı etmeyin.

Okuduđunuz için Teşekkürler...

Okul Psikolojik Danışmanı
Merve ŞEN